Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti Filozofik
Titulli i lëndës:	HISTORI E SISTEMEVE POLITIKE
Niveli:	BA
Statusi lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	Viti I, Sem. I
Numri i orëve në javë:	3
Vlera në kredi – ECTS:	6
Koha / lokacioni:	sipas orarit nga Fakulteti
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof. Dr. Bujar DUGOLLI
Detajet kontaktuese:	E mail: bujar.dugolli@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës	Kursi historia e sistemeve politike i përket fushës politiko-historike. Lënda në përgjithësi përmbledh gjithë materien që ndërlidhet me politikat, me sistemet politike dhe sistemet qeverisëse. Fillimisht ofron qasje në njohjen e politikës si koncept dhe përmbajtje me theks të posaçëm determinantëve të saja – fuqia, shteti , pushteti, qeverisja etj. Më pastaj pjesa më e madhe e materies i është përkushtuar - sistemeve politike me theks të veçantë evoluimit të tyre gjatë historisë. Vëmendje i është kushtuar sistemeve politike, monarkike, autoritare, totalitare e fashiste. Pjesë qendrore e sistemeve politike është përmbledhur në sisteme politike bashkëkohore dhe demokratike. Në fund të materies i është kushtuar kujdes edhe të ardhmes dhe trendëve të sistemeve politike bashkëkohore deri te sistemet e ditëve te sotme.
Qëllimet e lëndës:	Lënda ofron njohuri themelore dhe qasje bashkëkohore të historisë së sistemeve- politike dhe institucioneve të qeverisjes. Vëmendja do t'u kushtohet: 1. Shpjegimeve teorike, sistemeve politike dhe të qeverisjes: nocionit, rolit, rëndësisë dhe strukturës përkatësisht gjithë asaj që ndërlidhet me sistemet politike dhe ato të qeverisjes, sikurse: nocioni dhe bazat e sistemit politik, strategjitë e konkurrencës për pushtet, hapësirën e veprimit politik në qeverisje, funksionet dhe efikasitetin e sistemit të qeverisjes. 2. Njohjes së sistemeve politike të demokracisë liberale: nocionit dhe veçorive themelore të tyre,

	fillet dhe zhvillimin historik, format e qeverisjes, socialdemokracia në sisteme të qeverisjes dhe të arriturat dhe sfidat e qeverisjes së demokracisë liberale. 3. Njohjes së sistemeve politike dhe të qeverisjes së demokracive liberale në periudhën e pasluftës së dytë botërore. 4. Njohjes së sistemeve politike totalitare dhe autoritare 5. Njohjes së sistemeve politike në periudhën e pas luftës së ftohtë etj.		
Rezultatet e pritura të nxënies:	Pas përfundimit të këtij kursi (lënde) studentët: 1. Do të kuptojnë drejtë se ç'është sistemi politik. 2. Do të kuptojnë zhvillimin e sistemeve politike nga lashtësia deri ne ditët e sotme; 3. Do të kuptojnë politikën në dimensionin tjetër. 4. Do të krijojë aftësi për të zbërthyer dhe deshifruar aktualitetin politik të kohës – nga prizmi historik. 5. Do të zhvilloj tek studentët aftësinë për analiza politike dhe për të zhvilluar pikëpamje të drejta mbi rrjedhat dhe proceset – sistemet politike e të qeverisjes në periudha të caktuara të historisë. 6. Do të formoj tek studentët edhe kulturën demokratike mbi bazën e njohjes së përvojave nga historia e sistemeve politike në vende të ndryshme të botes në periudha të caktuara historike.		
Kontributi ne ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej
Ligjërata	3	15 javë	45
Ushtrime teorike/laboratorike	1	15 javë	15
Punë praktike	1	10 javë	10
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	0.30	10 ditë/javë	5
Ushtrime në teren	//	//	//
Kollokfiume,seminare	4	2 ditë/javë	8
Detyra të shtëpisë	2	5 ditë	10
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	1	20 ditë	20
Përgatitja përfundimtare për provim	2	5 ditë	10
Koha e kaluar në vlerësim (teste,provim final)	2	2 javë	4

Projektet,prezantimet ,etj	1	8 ditë	8
Totali			125:25= 5 ECTS
Metodologjia e mësimdhënies:	**Ligjërata Interaktive,** Gjatë ligjëratave studentët do të kenë mundësi debati jo vetëm me rastin e ligjërimit të temës nga ana e mësimdhënësit por edhe gjatë trajtimit të eseve dhe punimeve të tyre. Seminaret apo prezantimet do të punohen individualisht dhe në grupe. Mësimdhënia zhvillohet me ligjërime orale me ndihmën e prezantimeve vizuale, nëpërmjet video-projektorit etj .		
Metodat e vlerësimit:	Vijimi i rregullt, angazhimi në ligjërata 15% Realizimi dhe prezantimi i projekteve 30% Provimi final 55% Totali 100%		
Literatura			
Literatura bazë:	- Heywood, Andrew. *Politics,* Macmillan Foundations: 1997. Në shqip: *Politika*, Brezi ’81, Prishtinë: 2008 - Anastasi, Aurela. *Historia Institucioneve*. Tiranë: 2002 - Filo, Llambro. *Sistemet politike bashkëkohore*. Tiranë: 2008 - Mayer, C. Lavrence. *Politikat Krahasuese,* kombet dhe teoritë në një botë që ndryshon. Tiranë: 2003 - Grup autorësh. Historia e Shtetit dhe e së Drejtës. Shtëpia botuse, “Luarasi”, Tiranë: 2007		
Literatura shtesë:	- Omari, Luan. *Shteti i së Drejtës*. Tiranë: 2008. - Kosumi, Bajram. *Koncept për mendimin e ri politik*, Prishtinë 2001 - Bajrami, Arsim. *Demokracia Parlamentare*. Prishtinë: 2005 - Bajrami, Arsim. *Parlamentarizmi*. Prishtinë: 2010. Etj.		

Plani i dizajnuar i mësimit:	
Java	Ligjërata që do të zhvillohet
Java e parë:	Njoftimi i studentëve me syllabusin e lëndës detyrat dhe obligimet ndaj lëndës
Java e dytë:	**Teoritë mbi Politiken dhe Sistemet Politike** *-Përkufizimi i Politikes, Përkufizimi i Sistemit Politik, Studimi i Politikës.*
Java e tretë:	**Qeveritë, sistemet dhe regjimet** *-Klasifikimi i sistemeve politike, Regjimet e botes moderne.*
Java e katërt:	**Ideologjitë Politike** *-Ç'është ideologjia politike, Liberalizmi, Konservativizmi, Socializmi, Tradita të tjera Ideologjike.*
Java e pestë:	**Shteti dhe Demokracia** *-Përkufizimi i demokracisë dhe Shtetit, Modelet e Demokracisë, Teoritë dhe roli i shtetit.*
Java e gjashtë:	**Institucionet e centralizuara dhe decentralizuara** *-Sistemet Feudale dhe Unitare, Politika etnike dhe komunitare, Te kuptuarit e politikes Botërore.*
Java e shtatë:	**Sistemet dhe politikat Ekonomik** *Kapitalizmi dhe Socializmi, Strukturat dhe ndarjet shoqërore.*
Java e tetë:	**Kushtetuta, Ligjet dhe gjyqësori** *-Klasifikimi i kushtetutave, Ligji, moraliteti dhe politika Institucionet gjyqësore.*
Java e nëntë:	**Institucionet e sigurisë** *-Ushtria dhe roli i sajë, Policia dhe kontrolli civil, Shërbimet e inteligjencës.*
Java e dhjetë:	**Politika dhe përformanca** *-Procesi politik, Përformanca e sistemit.*
Java e njëmbëdhjetë:	**Krahasimi i sistemeve politike** *-Periudha Antike, Mesjetare, Moderne dhe Bashkëkohore.*

Java e dymbëdhjetë:	**Religjioni dhe Sistemet Politike** *-Ndikimet e feve ne sistemet politike specifike*
Java e trembëdhjetë:	**Bota bashkëkohore dhe sistemet politike** *-Sistemet politike pas luftës së ftoftë, Ndikimi i faktorëve të rinj në përmirësimin e sistemeve.*
Java e katërmbëdhjetë:	**Prezantimi dhe diskutimi i Projekteve të realizuara**
Java e pesëmbëdhjetë:	**Përmbledhje e përgjithshme**

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes*:
• Hyrja me kohë në ligjërata - e domosdoshme. • Vonesa mbi 10 minuta nuk justifikohet; • Telefonat celularë shkyçen para se të fillojë procesi mësimor; • Kopjimi gjatë provimit final - i ndaluar dhe ndëshkohet; • Shfrytëzimi jo i drejtë i burimeve (plagjiati etj.) me rastin e hartimit të eseve, punimeve seminarike etj. i ndaluar dhe ndëshkohet; Çdo kontakt me profesorin e lëndës, lidhur me çështjet që dalin nga lënda përkatëse - nëpërmjet e-mail adresave, ditëve të parapara për konsultime dhe në raste urgjente edhe përmes telefonit. ** Statuti i Universitetit të Prishtinës i cili është në fuqi parasheh politikat e mirësjelljes dhe misionin e Universitetit.* *Ne do t'i përmbahemi këtij statuti, njëherësh kërkojmë që edhe studentet të jene të përkushtuar në respektimin e aktit më të lartë normativ të Universitetit të Prishtinës.*

© Bujar Dugolli, të gjitha të drejtat të rezervuara